

Progresívne ničenie autorít alebo O čo ide v dehonestujúcej kampani proti sv. Jánovi Pavlovi II.? , I. časť

Dariusz Żuk-Olszewski

13. marca 2023 • Cirkev Spoločnosť • Komentár

V Poľsku bola za jasotu liberálnych médií a potlesku progresívnych katolíkov 8. marca 2023 slávnostne uvedená na trh kniha holandského novinára, istého Ekke Overbeeka, ktorý pôsobí tri desaťročia ako poľský korešpondent viacerých holandských ľavicových médií. Kniha s názvom Maxima culpa. Ján Pavol II. vedel... s marketingovým podtitulom Čo Cirkev skrýva o Jánovi Pavlovi II.

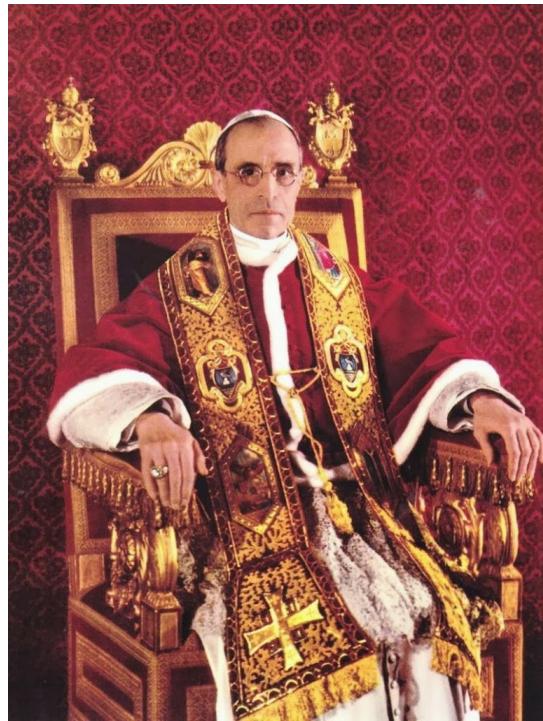
Tomuto vydavateľskému počinu predchádzala dobre pripravená dehonestujúca kampaň vo viacerých elektronických médiách aj novinách, spájaných s progresívno-liberálnou poľskou opozíciou, ale taktiež s prostredím tzv. „otvorených katolíkov“. Ide napríklad o prekurzora mediálneho boja za „právo na potrat“ denník Gazeta Wyborcza (ktorý vydáva vydavateľstvo Agora, vydavateľ spomínamej knihy), televíziu TVN, ktorá je dlhodobo známa záľubou v príprave a vysielaní materiálov škandalizujúcich Cirkev a taktiež urputným bojom s pravicovou vládou, týždenník Newsweek, ale aj kedysi katolícky Tygodnik Powszechny, ktorého redakcia sídlila na adrese krakovských biskupov a pravidelne svojimi článkami doň prispieval Karol Wojtyła. Po úspešnej transformácii v duchu revolučnej premeny sa však spomínany týždenník „vyrovnal s neslávnou minulosťou“ a dnes sa pýši svojím najprominentnejším pravidelným prispievateľom - Tomášom Halíkom.

Deklarovaným cieľom týchto snáh je podľa ich protagonistov odhalenie skutočnej pravdy a pomoc obetiam strašných skutkov sexuálneho zneužívania v prostredí Cirkvi. Tí, ktorí celú kampaň dokonale načasovali a riadia ju, sa však netajia, že ich cieľom je „dewojtylizácia“ Poľska a „definitívna rana“ zasadená „rozťahujúcej sa“ Cirkvi, „vnucujúcej svoj stredoveký pohľad na človeka modernej spoločnosti“. Ale aj politický boj s poľskou vládnou stranou vo volebnom roku. Obvinenie svätého pápeža z toho, že kryl obzvlášť odporných zločincov - pedofilov, je k tomu ideálny prostriedok.

Staré, ale dobré alebo ako použiť overený recept à la KGB

Ak má náhodný pozorovateľ pri množstve dnešných mediálnych „historických“ káuz so zjavným zámerom zničiť niekoho dobré meno aj dlhé desaťročia po jeho smrti nutkavý pocit *déjà vu*, teda pocit už videného a zažitého, nemusí nevyhnutne vyhľadať odbornú pomoc. V mnohých prípadoch profesionálni manipulátori alebo rýchlokvasené mediálne celebrity skutočne siahajú po overených receptoch. Zdá sa mi, že v prípade dehonestujúcej kampane zacielenej na sv. Jána Pavla II. a jeho dielo, je inšpiráciou príbeh istého Rolfa Hochhutha, nemeckého dramaturga, autora divadelného predstavenia s názvom *Námestník*.

Z neznámeho tridsiatnika so stredoškolským vzdelaním, radového zamestnanca vydavateľstva, sa náhle stala celebrita. 20. februára 1963 divadlo „Volksbühne“ – vyhľadávaná avantgardná a medzi ľavicovými aktivistami obľúbená divadelná scéna v Západnom Berlíne – po prvý raz odohrala toto dielo. Režisérom bol známy reformátor vtedajšieho nemeckého divadla Erwin Piscator. Zo dňa na deň sa stal z Hochhutha najznámejší dramaturg vtedajšieho západného sveta, pričom jeho dielo bolo preložené do niekoľkých desiatok jazykov. Stovky kritikov po celom svete sa predbiehali v oslavných ódach na toto „veľdielo“ moderného divadla. O čo v tomto predstavení, ktoré sa ukázalo ako nástroj jednej z najväčších manipulácií 20. storočia, išlo?

Pápež Pius XII.

zdroj: wikipedia commons

Hlavný hrdina predstavenia, osoba pápeža Pia XII., ná mestník Krista na zemi (preto názov „Ná mestník“), je prezentovaná ako osoba podliaka, nehodného svojho úradu. Správa sa predovšetkým ako politik, ktorý vo chvíli najväčšej historickej skúšky, vo chvíli nadvlády Hitlera nad Európou, chce za každú cenu zachrániť materiálne a spoločenské postavenie Cirkvi. Aj za cenu života miliónov Židov, ktorým by síce ako svetový vodca a autorita miliónov katolíkov po celom svete mohol pomôcť otvoreným odsúdením nacistických zločinov, ale pre akési korporátne záujmy vlastnej „firmy“ si vybral cestu mlčania. V príbehu vystupuje aj „spravodlivý“ kňaz – fiktívny jezuita Riccardo Fontana, ktorého výzvu na záchrannu rímskych Židov však pápež ignoruje. Fontana si teda demonštratívne pripína na sutanu Dávidovú hviezdu a odchádza v židovskom transporte do nacistického vyhľadzovacieho tábora.

Táto veľmi čitateľná de honestujúca schéma, bez reálneho historického ukotvenia, bola v očiach miliónov divákov po celom svete veľmi úspešná. Vzbudila medzi nadšeným obecenstvom morálne pobúrenie a znechutenie zo skazenosti a dvojtvárnosti cirkevných autorít. Diváci na predstavení dostávali do rúk malú brožúrku, v ktorej sa na 45 stranách nachádzala dokumentácia, ktorá mala ilustrovať negatívny postoj Apoštolskej stolice k otázke záchrany Židov. Postoj rezignácie, kapitulácie, farizejstva a ľahostajnosti.

Milióny ľudí uverili tomu, že Pius XII. bol „Hitlerovým pápežom“. Tak ho nazval vo svojej knihe John Cornwell. Napriek tomu, že Pacelli ako prvý spomedzi svetových morálnych autorít, jasným manifestom v encyklike *Mit Brennender Sorge*, ktorej bol spoluautorom, jednoznačne odsúdil Hitlera a nacizmus. Historické fakty však išli bokom. Aj svedectvá židovskej obce krátko po II. svetovej vojne, v ktorých ďakovala pápežovi za priamu či nepriamu záchrannu takmer milióna životov prenasledovaných Židov.

Hoci v roku 2007 vybuchla v americkom magazíne *National Review* skutočná mediálna bomba, vymyslená legenda o pronacistickom pápežovi žije dodnes. Autor článku (celý článok si možno prečítať [tu](#)) Ion Mihai Pacepa, dvojhviezdičkový generál obávanej rumunskej komunistickej tajnej polície Securitate, šéf rumunskej zahraničnej rozviedky a osobný poradca Nicolae Ceaușescua, ušiel na západ v roku 1978. Pacepa v spomínanom teste uvádza, že Rolfovi Hochhuthovi dodali podklady pre spomínanú divadelnú hru a s ňou distribuovanú „brožúrku“ agenti Securitate. Celá akcia však prebiehala na objednávku a pod taktovkou KGB, pričom ju dozoroval legendárny generál Ivan Agajanc, šéf dezinformačnej sekcie KGB. Predchádzalo tomu rozhodnutie sovietskeho vodcu Chruščova z roku 1960 „nájsť niečo“ proti nedávno zosnulému Piovi XII., ktorý bol v Kremlí osobitne nenávidený pre svoje rozhodne antikomunistické postoje.

V KGB sa dohodli na tom, že na realizáciu tohto plánu sa najviac hodia Rumuni, ktorí majú mnoho kontaktov tak vo Vatikáne, ako aj v Západnom Nemecku. V Nemecku totiž Pacelli, neskôr Pius XII., pôsobil ako nuncius. O dva roky neskôr sa v hoteli v Ženeve stretli zástupcovia Securitate so štátnym sekretárom Svätej stolice Agostinom Casarollim. Výsledkom tohto stretnutia bolo škandalózne umožnenie trom príslušníkom rumunskej tajnej polície „pracovať“ v tajných vatikánskych archívoch. Tí si za tri roky svojej usilovnej práce zhromaždili kvantum fotokópii dokumentov, ktoré patrične upravené tak, aby z nich bola zrejmá vina Pia XII., odovzdali mladému ambicioznemu zamestnancovi nemeckého vydavateľstva. Ponechajme bez odpovede otázku, čo k takejto spolupráci s komunistami viedlo spomínaného Casarolliho. Faktom je, že napriek priznaniu hlavného organizátora celej dezinformačnej kampane, mýtus o nacistickom pápežovi žije ďalej.

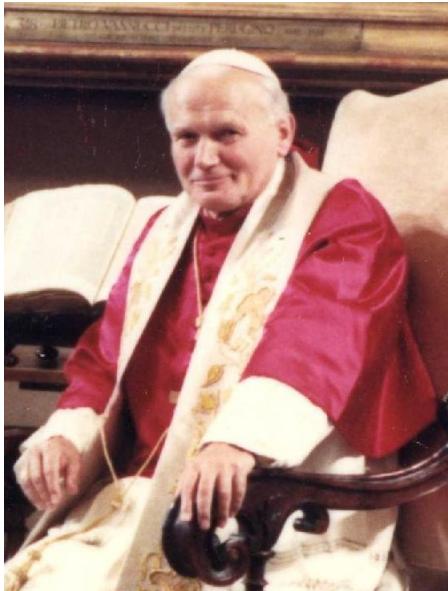
KGB si svoju prácu zjavne robila na radosť kremeľských súdruhov výborne. A zrejme vytvorila výborný vzorec pre to, čoho sme dnes svedkami voči dobrému menu sv. Jána Pavla II.

Holandské kladivo na poľského pápeža

Kampaň „demytológizácie“ Karola Wojtylu je v Poľsku v plnom prúde a naberá na obrátkach aj na Slovensku. Do vedomia celých národných spoločenstiev, pre ktoré je stále sv. Ján Pavol II. veľkou morálnou autoritou ako neúnavný obranca predovšetkým morálneho učenia katolíckej Cirkvi, učenia o manželstve a rodine, o nedotknuteľnosti každého ľudského života, obranca tých najbezbrannejších, je systematicky vstrebávaný vykonštruovaný obraz Jána Pavla II. ako „ochrancu pedofilov“. Žiaľ, za mlčania tých, ktorí by mlčať nemali, no za hlasného štekotu tých, ktorí nepremárnia jedinú príležitosť kopnúť si do vlastnej Cirkvi.

Ako na to poukázal známy poľský novinár a publicista Piotr Semka: mlčia ctení profesori, ktorí za svoju vedeckú kariéru vďačia Karolovi Wojtylovi a ktorí „sa roky vyhrievali v žiare autority pápeža Poliaka“, mlčia mnohí mediálne známi kňazi, ktorí sa ešte pred rokmi pasovali za „blízkych priateľov“ pápeža.

Emeritný slovenský arcibiskup Bezák sa však poponáhľal a nechal sa v rozhovore pre progresivistický *Denník N* počuť, že u Jána Pavla II. bola „*snaha zachraňovať kňazstvo ako inštitúciu silnejšia než snaha pomôcť obetiam*“. Istotne ho za toto veľavravné krátke vyjadrenie pochvália aj na Pohode.

Pápež Ján Pavol II.

zdroj: wikimedia commons

Za života sv. Jána Pavla II. a ešte aj istý čas po jeho smrti bolo v Poľsku nepredstaviteľné, a to dokonca aj v prostredí sekulárnej ľavice a jej médií, aby niekto priamo zaútočil na jeho osobu a snažil sa ju textom či televíznou reportážou dehonestovať. Síce občas verklíkovali v západnej tlači obvinenie voči pápežovi, ktorý svoju „*rigidnou sexuálnou morálkou vnucovanou katolíkom*“ mal byť zodpovedný za množstvo obetí AIDS v Afrike, ale to bolo viac-menej všetko. Na „autorskú tvorbu“ v tejto oblasti sa dlho neodvážil nik.

Prvý začal verejne na Jána Pavla II. útočiť a dehonestovať jeho pamiatku Jerzy Urban so svojím týždenníkom *Nie*. Bývalý hovorca komunistickej vlády v 80. rokoch, človek – jemne povedané – pochybných morálnych kvalít. Denník *Gazeta Wyborcza*, ktorý teraz stojí na čele v antiwojtyłskej kampani, roky zarábal veľmi slušné peniaze na špeciálnych prílohách, ktoré mali mapovať jednotlivé pápežské cesty Jána Pavla II. vo svojej vlasti a prinášať jeho homílie a príhovory. Postupne sa však zbavovali tabu a k tvorbe dehonestujúcich textov začali využívať ochotných apostatických kňazov. Osobitne sa v tejto oblasti preslávil postupným stupňovaním primitivizmu svojich útokov na Jána Pavla II. istý Stanisław Obirek, bývalý jezuitský kňaz.

Útoky na osobu Jána Pavla II. začali mať veľmi špecifický charakter – napr. boli preberané texty západných novinárov, ktorí navštevovali Poľsko s cieľom uskutočniť „senzačné odhalenia“ – napríklad nájsť dôkazy pre údajný románik pápeža s Wandou Półtawskou, či dokonca nájsť jeho dieťa, ktoré mal mať s nejakou neznámou ženou. Toto však zjavne na poľskú verejnú mienku nezaberalo, práve naopak. Tieto smiešnotrápne vymyslené historky nijako neotriasli autoritou svätého pápeža. A tak bolo treba pritvrdiť. A nájsť skutočné kladivo na povešť svätého pápeža. Ideálne by bolo spraviť z neho človeka, ktorý kryl pedofilov. Úlohy tohto kladiva sa veľmi vďačne zhosiť už spomínaný Holandčan Ekke Overbeek, ktorý napísal vyššie uvedenú knihu *Maxima culpa. Ján Pavol II vedel...*

Síce žije tri desaťročia v Poľsku a venuje sa práci korešpondenta viacerých holandských médií, no doposiaľ neboli známy ako „bádateľ“ dejín poľskej Cirkvi, hoci do nej veľmi rád kope. V roku 2013 sa preslávil aj strápnil zároveň. Svoju prvú knihu pod názvom *Bojte sa. Obete pedofílie v poľskej cirkvi hovoria*

propagoval prostredníctvom už nejestvujúcej nadácie „Nie lękajcie się“ (Nebojte sa).

Spomínaná nadácia, ktorá sa mala oficiálne venovať pomoci obetiam pedofílie v Cirkvi, zanikla s veľkým rachotom v roku 2019. Iba tri mesiace po tom, ako jedna z čelných predstaviteľiek poľskej ultraľavice Joanna Scheuring-Wielgusová, spolu so zástupcami spomínanej nadácie, vo Vatikáne odovzdala do rúk pápeža Františka správu o údajnej ochrane kňazov sexuálne zneužívajúcich deti poľskými biskupmi. Keď sa pápež František dozvedel, že tam prítomný šéf spomínanej nadácie, Marek Lisiński, mal byť obeťou pedofilného kňaza, podal mu ruku a po chvíli modlitby sa sklonil a ruku mu ako gesto pokory a prosby o odpustenie za krivdu spáchanú služobníkom Cirkvi – pobozkal.

Na prekvapenie mnohých v decembri 2021 vyšlo najavo, že Lisiński si celé zneužívanie pedofilným kňazom vymyslel a krivo ho pri tom obvinil. Súd skonštoval nevinu kňaza a falošné obvinenia zo strany Lisińskeho.

Overbeek sa však preslávil taktiež oslavou ódou na „nádej pre moderné Poľsko“ – takmer hagiografickou knihou o vodcovi poľskej liberálnej opozície Donaldovi Tuskovi.

Výber holandského „*definitívneho demaskovateľa skutočného Jána Pavla II.*“, ktorému sa dostane všemožnej mediálnej podpory, neboli zrejmé náhodný. Upozornil na to už citovaný redaktor Piotr Semka. Práve v Holandsku bola za pontifikátu Jána Pavla II. verejne deklarovaná najväčšia nevraživosť voči jeho morálnemu učeniu a jeho osobe. Pre lepšie dokreslenie týchto postojov stojí za zmienku, že počas apoštolskej cesty sv. Jána Pavla II. v Holandsku v máji 1985 sa na trase, ktorou pápež v papamobile prechádzal, nachádzali rozvešané plagáty s vypísanou odmenou za jeho zabitie, alebo plagáty s textom „Poľská vodka je lepšia ako poľský pápež“, či plagáty podpísané reálne jestvujúcou teroristickou organizáciou, ktoré vyzývali na protipápežské nepokoje a nabádali odporcov pápeža, aby na stretnutia s ním prichádzali v prilbách a s palicami. V tom istom čase 150 mladých ľudí na amsterdamskom námestí Dam obesilo na improvizovanej šibenici figurínu znázorňujúcu Jána Pavla II.

V ďalšej časti sa dočítate aj o tom, čo sa píše v Overbeekovej knihe, o obvineniach kardinála Adama Sapiehu, ktorý bol svätitelom a duchovným otcom Karola Wojtylu a reakcii historikov na ne.

Titulný ilustračný obrázok / koláž, zdroj - wikimedia commons / Christianitas.sk

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/progresivne-nicenie-autorit-alebo-o-co-ide-v-dehonestujucej-kampani-proti-sv-janovi-pavlovi-ii-i-cast/>